

Beslutningsforslag nr. **B 17**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 12. oktober 2017 af Jakob Sølvhøj (EL), Stine Brix (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL), Finn Sørensen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om at afskaffe de obligatoriske nationale test og stoppe Danmarks deltagelse i PISA-undersøgelserne

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2017 at fremsætte de nødvendige forslag, der afskaffer de obligatoriske nationale test i folkeskolen og stopper Danmarks deltagelse i PISA-undersøgelserne.

Bemærkninger til forslaget

Obligatoriske test

I dag er de nationale test obligatoriske i folkeskolen, og eleverne skal igennem deres skoletid gennemføre ti obligatoriske nationale test inden for forskellige fag. De nationale test blev introduceret i 2010 som et værktøj til at styrke den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen i folkeskolen. De nationale test skal fungere som et pædagogisk redskab for lærerne, og testresultaterne skal bidrage til den videre tilrettelæggelse af undervisningen. Derudover skal de nationale test fungere som værktøj i skolelederens og kommuners kvalitetsarbejde (»Evaluering af de nationale test i folkeskolen«, Rambøll, september 2013).

Siden de obligatoriske nationale test blev indført, har de været genstand for vedvarende kritik. I starten var det i høj grad den tekniske afvikling af testene, der var udsat for kritik, men i de senere år har det været de nationale tests indhold og anvendelighed, der konsekvent er blevet kritiseret. Med beslutningsforslaget ønsker Enhedslisten at imødekomme den massive kritik af de nationale test, der gennem lang tid er fremført af lærere og forskere på skoleområdet. Fra mange sider er det fremført, at de test og undersøgelser, der i dag er en del af den måde, vi vurderer kvaliteten i folkeskolen på, ikke lever op til deres formål om at bidrage til faglige fremskridt for den enkelte elev. Efter Enhedslistens opfattelse måler de standardiserede obligatoriske test i folkeskolen ganske enkelt forkert.

På uddannelsesforskeren John Hatties liste over effektive undervisningstiltag ligger test i forskellige kontekster meget langt nede – som henholdsvis nummer 79 og 103 – over tiltag, der fungerer positivt i forhold til elevers læring (»PISA-matematik«, side 16, Henningsen og Allerup, Forlaget Matematik, 2017). Hertil kommer, at undersøgelser har vist, at mange læreres undervisning påvirkes, så den i alt for høj grad rettes mod de nationale test – det såkaldte »teaching to the test«-fænomen. Det at klare sig bedre i test og undersøgelser bliver et mål i sig selv, og derved sker der reelt en svækkelse af kvaliteten i undervisningen (»Nationale test: Danske lærere og skolelederens brug, holdninger og viden«, Jeppe Bundsgaard og Morten Rasmus Puck, DPU, Aarhus Universitet og Center for Anvendt Skoleforskning ved University Collage Lillebælt, 2016).

En rapport fra 2016 dokumenterer, at der blandt lærerne er en overvejende negativ holdning til testene. Et flertal af folkeskolelærerne mener, at testene fylder for meget i deres undervisning. De oplever, at testene flytter deres undervisningsfokus og deres fag i en uheldig retning. De vurderer, at testene ikke tilfører dem ny viden, og mener heller ikke, at de er anvendelige som pædagogisk værktøj. Det er samtidig vurderingen blandt et flertal af lærerne, at testene ikke bidrager til at dygtiggøre eleverne, men til gengæld opleves som en belastning af især de fagligt svage elever (»Nationale test: Danske lærere og skolelederens brug, holdninger og viden«, Jeppe Bundsgaard og Morten Rasmus Puck, DPU, Aarhus Universitet og Center for Anvendt Skoleforskning

ved University Collage Lillebælt, 2016). Hertil kommer, at professor Jeppe Bundsgaard i en artikel i Politiken slår fast, at »de nationale test er ubrugelige«, fordi de hverken giver mulighed for at få et indblik i den enkelte elevs niveau eller kan bruges til at målrette undervisningen til den enkelte elev. Årsagen er bl.a., at målingen er så upræcis, at den ikke siger noget om den enkelte elevs reelle faglige niveau. På baggrund af rapporten og forfatterens kommentarer kan det konkluderes, at testene ikke kan bruges til det, der var formålet med overhovedet at teste, nemlig at bidrage til faglige fremskridt for den enkelte elev (»Nationale test i skolen er ubrugelige«, Politiken, den 18. januar 2016).

PISA-undersøgelserne

PISA-undersøgelsen blev gennemført første gang i Danmark i 2000. De 30 OECD-lande, herunder Danmark, og en række ikke-OECD-medlemmer deltager i undersøgelsen. Undersøgelsen afholdes hvert tredje år, og hver gang undersøgelsen er blevet gennemført, har den udløst en betydelig debat, især om hvordan de danske skoleelever placerer sig i forhold til de lande, Danmark normalt sammenligner sig med.

Formålet med PISA-undersøgelsen er ifølge Undervisningsministeriet »at teste, hvor gode 15-16-årige elever er til at bruge deres faglige kunnen i det virkelige liv«. Ligesom det er tilfældet med de nationale test, har PISA-undersøgelserne dog vist sig ikke at kunne bruges til deres formål. Ifølge en række forskere, herunder professor Peter Allerup, DPU, Aarhus Universitet, kan PISA-undersøgelsen på grund af undersøgelsens metoder ikke bruges til at forudsige noget om, hvad børn kan eller ikke kan senere hen i livet. PISA-undersøgelsen kan heller ikke bruges til at sammenligne Danmark med andre lande. Professor Svend Kreiner har i sin forskning dokumenteret, at PISA-undersøgelsen bygger på en metode, der ranglister landene tilfældigt (»Forsker: PISA-test er ubrugelig«, Politiken.dk, den 25. juni 2013).

Endelig er den internationale styring af PISA et eksempel på den stigende kommerialisering af uddannelsesområdet. Det er således det multinationale selskab Pearson, der i 2016 havde en omsætning på ca. 40 mia. kr. ved salg af undervisningsmaterialer, testsystemer m.v., der udarbejder rammerne for PISA-undersøgelserne (»Uddannelse er en global kæmpeforretning«, Folkeskolen.dk, den 9. december 2016).

Hvis de obligatoriske nationale test og PISA-undersøgelsen afskaffes, vil de danske folkeskoler frit selv kunne vælge, hvordan de ønsker at teste og evaluere eleverne og indsatserne i folkeskolen. Endvidere undgår både folkeskolens lærere og elever år efter år at skulle planlægge og gennemføre ressourcekrævende og omfattende test og undersøgelser, der ikke virker efter hensigten. Det vil efter Enhedslistens opfattelse frigøre ressourcer, der f.eks. kan bruges til at styrke kvaliteten i undervisningen.

Det er Enhedslistens opfattelse, at både de nationale test og PISA-undersøgelserne skal afskaffes, da de ikke kan an-

vendes til det, der angiveligt er deres formål. Den danske folkeskole er bedre tjent uden de nationale test og PISA-undersøgelserne.

Skriftlig fremsættelse

Jakob Sølvhøj (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe de obligatoriske nationale test og stoppe Danmarks deltagelse i PISA-undersøgelserne.

(Beslutningsforslag nr. B 17)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.